10 anys d'En Miquelet Es Salero
Miquel Villalonga Coll

Avui, quan mirem les fotografies de l'any en el qual vam construir i presentar en societat el nano En Miquelet es Salero, sol semblar que ha d'haver passat molt de temps des d'aquells dies; això pot ser per unes fotografies fetes encara amb càmera de carret, per contemplar uns escenaris que simplement ja no existeixen (la antiga seu de l'entitat gegantera al polígon industrial de la ciutat), per unes cares que, si bé han canviat, tampoc ho han fet tant i sobretot pel fet que just deu anys després de la seva creació, en Miquelet es Salero sembla que ja ha estat sempre entre nosaltres.

De fet, dels seus incondicionals que en són tots els fillets de la ciutat de Maó, molts d'ells ja han arribat després d'aquesta figura de cartró i fusta, quelcom que fa que aquests ja l'hagin conegut sempre.

Tornant deu anys i alguns mesos enrere en el temps arribem a una d' aquelles reunions de la junta directiva del grup de Geganters de Maó, en les que es solen tractar des de els temes més burocràtics i administratius fins a les més il·lusionants propostes, arribant dins aquesta última categoria la de la creació de la nova figura.

La idea era commemorar el cinquè aniversari de la recuperació de l'oboè popular a Menorca, la gralla, i fer-ho creant una nova mena de figura fins aquell moment desconeguda a l' illa de Menorca que representés precisament a un petit graller.

Direm que, quan a l'any 1995 es fundà el grup de grallers per a acompanyar musicalment als gegants en les seves sortides, ja va ser

MEDIATECA FESTES.ORG
L'ESPAI ON COMENÇA LA FESTA

de per si una novetat dins les festes i responia a la filosofia del grup d'avançar sempre innovant i aportant noves propostes a unes festes que en definitiva eren fruit de moltes aportacions fetes en diverses èpoques. Ja va ser novetat la creació a l'any 1992 la creació del grup de Geganters, amb la idea de tenir sempre un grup de gent entorn dels històrics gegants en Tomeu i na Guida; ho va ser també la arribada a l'any 1993 d' un dels gegants creats per a la inauguració de les olimpíades de Barcelona 92 o també ho seria alguns anys després la creació per part dels propis geganters de la actual Colla de Diables de la ciutat.

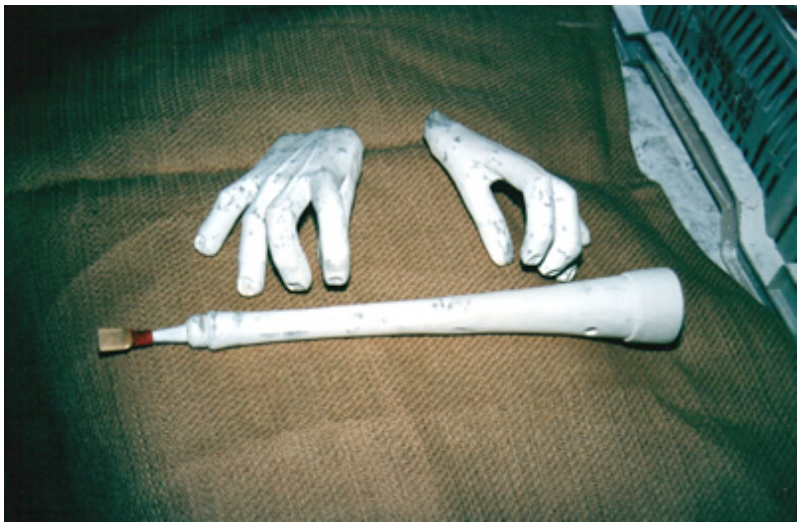

És així que novament es proposava materialitzar una idea per seguir creant tradició fruit de la innovació. En dita reunió es va aprovar iniciar la construcció de la nova figura, i el més important de tot, que fóssim els propis geganters els encarregats de l' obra, per fer que fos una cosa de tots feta per tots.

En pocs dies una de les sales de la antiga seu de la entitat gegantera ja estava habilitada com a taller i els pocs materials que s'havien de menester ja eren a punt: paper de diari, cartró faller i cola de fuster.
Com a fet anecdòtic, el primer de tot que es va fer va ser escriure en un paper: «nano empezado 20/10/99». Dit paper es va aferrar amb cola a una de les parets de la sala esperant que la feina i el pas dels mesos aportessin la data de l'acabament.

Sota la direcció de qui en aquell moment havia tingut la idea i amb l'únic plano o dibuix que el que tenia dins la ment, les capes de paper de diari van anant donant forma a un enorme cap sobre un ample tronc que haurien d'allotjar en un futur el portador de la figura. Diverses capes de cartró pedra ja donarien consistència que, a la vegada, s'aprofitarien per començar a dibuixar alguns detalls com els ulls, les orelles, etc. Els braços i les mans serien creats per separat del tronc i afegits amb posterioritat a la figura, a l'hora que la cara ja

MEDIATECA FESTES.ORG
L'ESPAI ON COMENÇA LA FESTA

anava prenent forma en els més petits detalls i amb el mateix material, el cartró, s'anava definint l'uniforme del petit graller. L'única de les peces que no seria fruit de l'escultura, va ser la gralla que apareixeria de dins un motlle de guix creat a partir d' una gralla de veritat.

En poques ratlles estem relatant setmanes i mesos de treball, en els quals, tot i que es volia que la arribada d'en Miquelet fos sorpresa per a tothom, els mateixos membres de la colla gegantera, quan per diferents motius anaven arribant al local, no pogueren deixar de visitar «les obres» i comprovar de primera mà com avançava la creació del nano.

Un cop donades les últimes capes de cartró, arribaria la fase de pintat, en la qual sense premeditació es decidiria que el nano seria pèl roig i que també s'acabaria amb uns detalls tan característics com són les peques que avui encara porta a la cara.

Finalment va arribar el dia en què ja sols quedava contemplar la obra acabada, i fer la segona part del que s'havia començat mesos abans, és a dir desferrar de la paret el paper que s'hi va aferrar en el seu moment i afegir les paraules: «acabat 02/04/2000». Arribat aquell moment ja sols faltava posar-li nom, que de manera tan improvisada com va arribar la idea de la construcció seria el diminutiu del nom d' un dels seus creadors, casualment també sonador de gralla com la nova figura. Que en Miquelet portés com a afegit al nom «Es Salero» ja va ser la alegria i la broma que impregnà tot el procés i que provenia d'aquella frase tal vegada en desús per aquell temps: com estàs, salero?.

El dia que en Miquelet va ser presentat a la premsa, foren els més petits dels grup aquells que el volgueren fer ballar per primera

MEDIATECA FESTES.ORG
L'ESPAI ON COMENÇA LA FESTA

vegada, moment del qual sorgir la seva primera foto oficial que va fer un reporter d'un diari de l'illa amb en Miquelet passejant per la gespa de la rotonda que hi havia just en front de la nau.

Va arribar el dia del bateig públic, que es va fer el 8 de juliol d'aquell any 2000. Una gran festa al parc d'es Freginal donaria la benvinguda a en Miquelet, en la qual no hi faltaria la presència dels històrics Tomeu i Guida, altres gegants de l' illa i dels Gegants Xeremiers de Palma de Mallorca que exercirien de padrins en dia tan assenyalat.

D'aquells dies ja han passat deu anys i en Miquelet, a dia d'avui, s'ha convertit per als més petits en part imprescindible de les passejades de gegants pels pobles de l'illa. Com els anys passen, aquells primers fillets que fa deu anys el van començar a portar i fer ballar pels carrers, ja en fa alguns que ho van deixat de fer, i en Miquelet ja n'ha conegut d'altres molts que són els que li han donat vida ininterrompudament fins el dia d'avui.

Com a fet significatiu, direm que deu anys després de la seva creació aquells que porten en Miquelet són els mateixos fillets que fa deu en tenien cinc o sis, ara ja convertits en joves que xalen portant la figura durant les festes, amb el desig que nous fillets gaudeixin dels seus balls i marxes, fillets que tal vegada seran els que, d'aquí deu anys, prenguin el relleu.

Miquel Villalonga Coll
www.gegantsmao.menorca.es
www.youtube.com/gegantsmao
gegantsmao@menorca.es

MEDIATECA FESTES.ORG
L'ESPAI ON COMENÇA LA FESTA